

Holtingerveld

Lengte route ca. 8,9 km.

Startpunt: Parkeerplaats Toegangspoort Holtingerveld, Van Helomaweg 18, 7971 PX Havelte (DR)

Gps-coördinaten startpunt N 52,7839971 / O 6,2238927

Bewegwijzering: Groene pijl en geel-rood markering Drenthepad

Openbaar vervoer:
HUB-taxi (Belbus) reserveren 0800 – 82 94 225 (gratis)
locatie: Van Helomaweg 18, 7971 PX Havelte

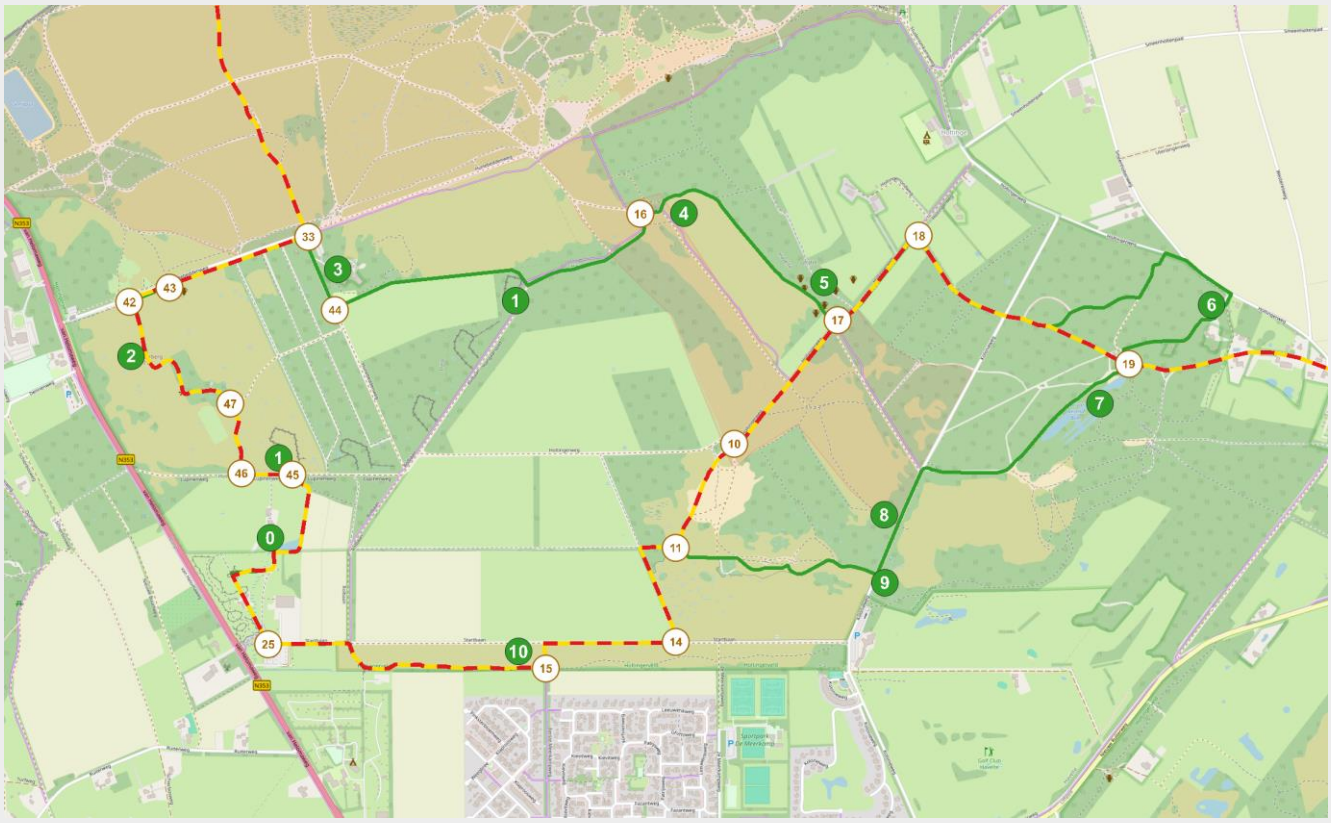
Begaanbaarheid:
De route is doorgaans goed begaanbaar. Een deel van de paden zijn niet toegankelijk voor kinder- en invalide wagens.

Honden zijn toegestaan mits aangelijnd.

Flora & Fauna:
Het Holtingerveld bestaat uit natte en droge heidevelden, stuifzanden en vennen. Een geaccidenteerd terrein met heuvels en luwten waar flora en fauna goed gedijen. De geschiedenis heeft hier bijzondere natuur gecreëerd. Orchideeën bloeien in het voorjaar op de voormalige startbaan en in de met watergevulde poelen zwemmen kamsalamanders en kikkers. Op de nattere heidevelden groeien zeldzame planten als knollathyrus en fraai hertshooi

Onderhoud:
Schapen van de Holtinger schaapskudde begrazen de heide. Dagelijks trekken de herders met de schapen de heide op. De Schaapskooi O kooi is modern maar heeft toch met een authentiek Drentse sfeer. De kudde begraast voornamelijk de snel groeiende grassen en opschot (zaailingen) van bomen intoom te houden. Als dit niet wordt bijgehouden zal de heide uiteindelijk veranderen in steppen landschap van het pijpenstrootje en uiteindelijk zou het gebied veranderen in bos.

Holtingerveld, door oorlog getekend

Lees meer over deze route ↓

➔ Verlaat de parkeerplaats (knp 25) naar het bezoekerscentrum en volg het Drenthepad, ga door de passage. Kort nadat u het bezoekerscentrum bent gepasseerd steekt je rechtsaf het gras over naar de schaapskooi ⓪ Voor de kooi ga je rechtsaf naar knooppunt 45, 46, 47.

Het gebied rond de Havelterberg heeft tijdens de Tweede Wereldoorlog veel te verduren gehad. Eind 1942 werd begonnen met de aanleg van een Duits militair vliegveld (fliegerhorst). Bij knp 45 kom je bij de openluchthangars ❶, een rij omwalde open ruimtes waar vliegtuigen onder camouflagenetten werden gestald. Verder wandelend km je na knp 47 bij een ronde poel, een bomkrater. De geallieerde troepen hebben het vliegveld in aanbouw flink gebombardeerd waarvan duizenden bomkraters de stille getuigen zijn, die onbedoeld hebben gezorgd voor het ontstaan van een rijke flora en fauna op het Holtingerveld.

Bomkrater

➔ Via een kronkelend pad met een kom je op het hoogste punt van het Holtingerveld, de Havelterberg (18 m) ❷ Hier ligt het Holtingerveld aan je voeten en ervaar je de impact van de ijstijd die verantwoordelijk is voor de stuwwal Havelterberg, dat deel uit maakt van een bijzonder gaaf bewaard gebleven complex van stuwwallen van ruggen en bekkens rond Steenwijk en is aangewezen als aardkundig monument.

Een aardkundig monument is een natuurmonument dat zijn belang ontleent aan zijn aardkundige (geologische, geomorfologische, bodemkundige) betekenis.

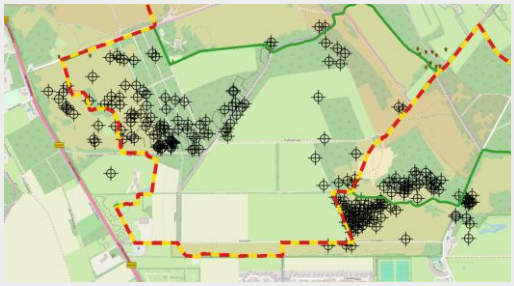
➔ We dalen de Havelterberg af en stuiten beneden op Hunebed D53.

Hunebed D53

Een hunebed is een grafmonument, geen speeltoestel.

Hunebed D53 is het op één na grootste hunebed, alleen D27 bij Borger is groter. Ook D53 heeft een oorlogsverleden – het is het enige hunebed dat beschadigd is geraakt in de oorlog - De Luftwaffe eiste de sloop van het hunebed omdat geallieerde bommenwerpers het hunebed als oriëntatiepunt zouden kunnen gebruiken. De afbraak begon, maar de vooraanstaande archeoloog Albert Egges van Giffen wist volledige vernietiging te voorkomen. Hij liet door een dragline de stenen behoedzaam in een diepe kuil storten.

Een geallieerd bombardement in 1944 verwoestte het vliegveld, nog voordat het in gebruik was genomen. Dwangarbeiders moesten het vliegveld herstellen.

< overzicht bombardement

❺ Brandheuvel

➔ We gaan rechtsaf en passeren het kleinere hunebed D54. Bij knp 33 ga je rechtsaf, langs het NIVON Natuurvriendenhuis ‘Het Hunehuis’ ❸ en volgt de route naar knp 44 en 16.
Op sommige plekken ❹ in het Holtingerveld zijn grote hoeveelheden zand afgegraven om het vlakbij gelegen vliegveld te egaliseren.

Niet alleen de Tweede Wereldoorlog liet zijn sporen op het Holtingerveld achter. Al zo’n 4500 jaar voor Christus was het gebied al bewoond door het Trechterbekervolk. De vele grafheuvels ❺ zijn zichtbaar als ronde heuvels en zijn prehistorische begraafplaatsen waarin meerdere overledenen werden bijgezet. Ook zijn hier grafheuvels die zijn opgeworpen over de crematieresten van overledenen, de zgn, brandheuvel.

➔ Volg het de route naar knp 18 en vervolgens richting knp 19 en buig (voor knp 19) linksaf, volg de groene pijl tot op de asfaltweg, ga rechtsaf.
Na ca. 200 m rechtsaf weer het bos in, de groene pijl blijven volgen.

Rechts van het pad ligt de bluswaterbak ❻ Helaas niet zo best zichtbaar door overwoekering met onkruid, maar als je goed kijkt. Deze bak werd tijdens de Tweede Wereldoorlog gebruikt om bluswater op te slaan.

➔ Volg bij knp 19 de groene pijl naar knp 11.

Het ‘Finse meertje’ ❼ is ontstaan doordat in de Tweede Wereldoorlog keileem werd uitgegraven door de Duitsers om de start- en landingsbaan te versterken en te verharden. Daardoor is een lange kuil ontstaan met wat water. De naam 'Finse meertje' is vermoedelijk ontstaan door de Scandinavische uitstraling die het had. In dit water leven veel salamanders en ook ringslangen.

➔ Volg de route naar knp 11

De spoorlijn ❽ werd, bij de aanleg van het vliegveld in de Tweede Wereldoorlog gebruikt om zand en keileem te verplaatsen uit het Holtingerveld naar de startbaan. Pal naast het spoorlijntje zie je een aantal bomkraters, al dan niet gevuld met water.

❾ Tijdens de Tweede Wereldoorlog bombardeerden de geallieerden het Holtingerveld veelvuldig. Duizenden bomkraters liggen verspreid in het gebeid. Opvallend is dat sommige bomkraters droog staan en andere houden water vast, waarschijnlijk omdat daar nog een laag keileem het water tegenhoudt. Van de poelen die zo zijn ontstaan profiteert de salamander, deze vindt hier een goed thuis.

➔ Volg de route naar knp 11 en vervolg de route naar knp 14 en vervolgens 15.

❿ De startbaan

❿ Een lange vlakke strook, de grote startbaan is in de Tweede Wereldoorlog door de Luftwaffe aangelegd als onderdeel van het militaire vliegveld. Het is een zeer brede en lange strook waar toentertijd keileem, zand en grind, afkomstig van het Holtingerveld is aangebracht voor verharding. Na de oorlog werd het vliegveld ontmanteld en overwoekerde de startbaan.
Sinds 2019 zet Natuurmonumenten is op herstel van de voedselarme heischalegraslanden. Waar dankzij deze bijzondere ondergrond allerlei zeldzame planten groeien. Een van die zeldzame planten is de keverorchis en verschillende andere orchideeënsoorten, rozenkransjes, blauwe knoop, valkruid, echte guldenroede, addertong, gelobde maanvaren en klein wintergroen tevoorschijn. Ook leven er veel reptielen en dagvlinders, waaronder het icarusblauwtje, bruine vuurvlinder en de blauwvleugelsprinkhaan.

Ontdek het oerlandschap van het Holtingerveld

Deze route is mogelijk gemaakt door Nivon – Drenthepad, Het UNESCO Geopark

Natuurmonumenten

NIVON natuur vrienden

Drenthe

Fotografie : © LH Schepers